

skulde staa i Forbindelse med det høitflyvende Standpunkt, som han tillagde mig. Jeg tror, at det vil findes ganske naturligt, naar jeg udtaler, hvad der ogsaa blev udtalt af den ærede Justitsminister, at man her befunder sig paa et Standpunkt, hvor man maa erkjende, at selv om man har høit Velilighed til i mange andre Retninger at indsamle Indsigt, hjælper det Intet i dette Tilfælde. Man er, naar man ikke specielt har givet sig af med Lægevidenskab eller — jeg vil ikke benytte Udtrykket Videnskab — har indsamlet Erfaringer i denne Retning, ude af Stand til, at have nogen begrundet Mening om Personernes Dygtighed, og det er derfor nødvendigt, at der trykkes et Statsstempel paa de Personligheder, der udøve denne Virksomhed. At Befolkningen uden dette vil kunne udsættes for ganske overordentlig store Ulemper i saa Henseende, tør jeg haabe, at de ærede Forslagsstillere med mig ere enige om. — Naar jeg i Begyndelsen af mit Foredrag igaar har omtalt den Ansættelse, som gik ud paa at hævde, at Læger og Kvakksalvere vare lige gode, saa glæder det mig at høre, at man fandt denne Del af mine Bemærkninger ganske overlødig. Jeg tør til min Undskyldning fremhæve, at der i alt Fald ved Behandlingen ifjor faldt visse Ytringer, som gik ud paa, at naar der ikke var Hjælp at finde hos Læger, havde det viist sig, at Kvakksalvere gjorde det langt bedre, og disse Ytringer faldt saa hyppig og vandt saa megen Tilslutning fra forskjellige Medlemmers Side, at jeg vel kunde have Grund til at tro, at det i alt Fald for flere Medlemmers Vedkommende var en Opfattelse, som gjorde sig gjældende, at Kvakksalvere vare ligesaa gode som eller muligvis bedre end Læger til at helbrede Syge. Det glæder mig at høre, at man har fundet mine Bemærkninger herom overlødige, og jeg skal ikke nærmere komme ind derpaa, men holde mig paa det Standpunkt, som ærede Forslagsstillere have gjort til deres, at Kundskab og Erfaring ogsaa paa dette Gebet spille en Rolle, og at Opgaven maa være, at man giver dem Tilladelse til at udøve Lægekunsten, som ere i Stand til at gjøre det til Nytte og Gavn for deres Medmennesker, og som virkelig ere i Stand til at helbrede dem. Men, naar man tager Verden, som den er, forekommer det mig, at man ikke kan gaa ud fra, at det under en saadan Lovgivning som den, vi efter dette Lovudkast ville komme ind i, skulde være Tilfældet, at Alle, som gave sig af med at være Læger, skulde være i Besiddelse af disse Betingelser. Det maa vel erkjendes fra alle Sider, at der vilde melde sig og praktisere som Læger en Mangfoldighed af Mennesker, som paa ingen Maade havde nogen Kundskab, som fuldstændig manglede disse Betingelser. Disse Folk, som bære sig saaledes ad, at de med Bevidsthed om ikke at være i Besiddelse af disse Betingelser alligevel give sig af med at tage Syge under Kur, tror jeg, at jeg uden Modfi-

gelse fra nogen Side kan betegne som Bedragerere; de yde en Tjeneste, som ingen Værdi har, og lade sig betale for en Tjeneste, som ingen Tjeneste er. Det er heller ikke paa dette Standpunkt, at de ærede Forslagsstillere have stillet sig, men de sige, og deri kan jeg være ganske enig med dem, at der blandt de Personer, som indlade sig paa at tage Syge under Kur, uden at have de fyldestgjørende Betingelser, findes saadanne, som have indsamlet respektable Erfaringer, eller som have saadanne medfødte Gaver, at det maa betragtes som konstateret, at de, om ikke med Hensyn til alle Sygdomme, saa dog virkelig med Hensyn til en Del kunne helbrede, og det er Noget, som ikke kan Andet end oprøre den almindelige Mætsfølelse, at disse Folk skulde drages til Ansvar og Straf den ene Gang efter den anden som Lovgivningens Overtrædere, uagtet det virkelig er Tilfældet, at de have ydet væsentlig Gavn ved ikke saa faa Leiligheder. Denne Betragtning kan jeg ganske tiltræde, og naar forskellige ærede Lægere have fralagt sig den Opfattelse, at de skulde have Medlidenhed med Kvakksalvere, som ere bleven dømt, saa vil jeg sige, at jeg tværtimod, naar disse Betingelser virkelig ere tilstede, fuldkommen vel vil kunne føle Medlidenhed med saadanne Mænd, som ere i Besiddelse af Evne til at helbrede, men som, fordi de ikke have fyldestgjort enhver af Lovgivningens Forskrifter, rammes af Lovens Straf. Altsaa for saa vidt kan jeg sympathisere med de Betragtninger, som ere fremkomne fra Lovens Forvarere. Men nu er det Sagen ved dette Lovforslag, at medens det maa erkjendes, at der blandt Kvakksalverne — for nu at bruge dette Udtryk, som ikke kan have nogen hadefuld Betydning i Diebliffet — findes Noget, som kunne yde væsentlig Hjælp, findes der Andre — og jeg tillader mig at tro, at disse Andre efter min Opfattelse udgjøre den største Del — der yde Noget, som de kalde Sygehjælp, men som ikke er det, og disse kunne ikke betragtes anderledes end som Bedragerere. Naar Forholdet er dette, er det min Hovedtanke mod det foreliggende Lovforslag, at det giver ensartede Regler baade for de almindelige Tilfælde og for Undtagelsestilfældene, medens Opgaven maatte være den at søge at komme til en Ordning, hvorved de Personer, som virkelig kunne yde Hjælp, nøde Lovgivningens Beskyttelse, hvorimod Lovgivningen sørgede for at forhindre, saavidt det stod i dens Magt, den skadelige Virksomheds Udøvelse. Naar det altsaa finder Sted, at en Person har vidst at skaffe sig en særegen Indsigt i Behandlingen af enkelte Arter af Sygdomme og derfor efter Lovgivningens Regel maa dømmes i Straf for denne Virksomhed, maa jeg være enig med det ærede Flertal i, at der hert ligger noget for Følelsen Stødende, naar denne Mand har handlet samvittighedsfuldt eller ingen Skade har gjort, men tværtimod har hjulpet den Syge, som har henverdt sig til ham; men jeg mener rigtignot,